

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

11 noiembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Nicolae Gordilă,

Judecători

Iurie Diaconu, Elena Covalenco, Liliana Catan,
Ion Guzun,

a judecat în ședința de judecată, fără citarea părților la proces, recursul ordinar împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 aprilie 2014, declarat de avocatul Costru Tatiana, în numele inculpatului

***Briceag Denis Valentin**, născut la
01 ianuarie 1986, originar și locuitor al mun. Chișinău,
str. Putnei 27/1, ap. 409, cetățean al R. Moldova, fără
antecedente penale.*

***Termenul de examinare a cauzei**
în instanța de fond: 13 septembrie 2013– 27decembrie 2013,
instanța de apel: 20 februarie – 15 aprilie 2014,
instanța de recurs: 28 iulie – 11 noiembrie 2014.*

Asupra recursului menționat, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 27 decembrie 2013, Briceag Denis a fost condamnat în baza art. 264 alin. (1) Cod penal la amendă în mărime de 300 unități convenționale, ce constituie 6000 lei, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 1 an.

Acțiunea civilă a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța civilă.

2. În fapt, instanța de fond a constatat că la 25 martie 2013, orele 13.00, inculpatul Briceag D., conducând automobilul de model „Mercedes 208”, n/î C HU 640, ajungînd în regiunea intersecției dirijate str. Grenoble cu str. I. Suruceanu, mun. Chișinău, ignorînd prevederile pct. 20, 7), pct. 58, 3), pct. 47. 1) din

Regulamentul Circulației Rutiere, nu a cedat la trecerea de pietoni și a comis tamponarea pietonului Zobolotnaia L., cauzându-i **vătămări corporale medii**.

Instanța a reținut că inculpatul nu a recunoscut vina și a declarat că cu 30 metri până la intersecție a văzut clar cum s-a schimbat culoarea semaforului din roșie în verde. Dar, brusc de după un microbuz, a ieșit în cale un pieton. A frânat ca să evite tamponarea dar nu a reușit.

Însă, aceasta a fost dovedită prin totalitatea de probe administrate și cercetate în ședința de judecată.

Instanța de judecată a stabilit cu certitudine că partea vătămată, în momentul în care se aprinsese culoarea verde a semaforului pentru automobilul condus de inculpat, era deja antrenată în trecerea străzii.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 264 alin. (1) Cod penal.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont că inculpatul a săvârșit o infracțiune mai puțin gravă, este caracterizat pozitiv, nu are antecedente penale, este căsătorit, că circumstanțe agravante nu au fost stabilite și a conchis că este oportun aplicarea față de inculpat a unei pedepse sub formă de amendă.

La fel, instanța a rezumat că stabilirea cuantumului prejudiciului necesită administrarea de noi probe, deaceia acțiunea civilă urmează a fi admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului acesteia să se pronunțe instanța civilă.

3. Procurorul a declarat apel, solicitînd casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 264 alin. (1), 90 Cod penal la 2 ani închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate pe un termen de probă de 3 ani, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 2 ani.

Apelantul a indicat că instanța de judecată a menționat la general necesitatea aplicării pedepsei neprivative de libertate, cu aplicarea pedepsei complementare, dar fără a o motiva și fără a face referire la art. 65 Cod penal.

Din interpretarea literară directă a acestui articol rezultă că pedeapsa complementară se aplică la discreția instanței în cazul aplicării pedepsei principale sub formă de închisoare fiind prezentă construcția „cu sau fără”.

La aplicarea pedepsei complementare, urmează a se ține cont de prevederile art. 5 alin. (3) Cod penal.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 aprilie 2014, apelul a fost admis, casată sentința în partea aplicării pedepsei și pronunțată o nouă hotărîre.

Lui Briceg Denis i-a fost stabilită pedeapsa în baza art. 264 alin. (1), 90 Cod penal de **2 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis**, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 2 ani, **cu suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii pe un termen de probă de 2 ani**.

În rest sentința a fost menținută.

Instanța de apel a reținut că inculpatul nu a conștientizat faptul că prin acțiunile sale a adus urmări **grave** părții vătămate în urma accidentului rutier.

Inculpatul a admis o încălcare gravă a prevederilor Regulamentului Circulației Rutiere, prin ce a pus în pericol nu doar viața sa, dar și a altor participanți la trafic.

Inculpatul a comis o infracțiune mai puțin gravă, vina în comiterea infracțiunii nu a recunoscut-o, anterior nu a fost judecat, a comis o infracțiune din imprudență, după producerea accidentului și în perioada ulterioară a avut un comportament *decent* în privința părții vătămate.

Instanța de fond justificat a admis în principiu acțiunea civilă a părții vătămate, deoarece aceasta nu a prezentat probe veridice și pertinente care ar justifica cuantumul prejudiciului cauzat.

5. Avocatul Costru Tatiana a declarat recurs ordinar în numele inculpatului, în care solicită casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței instanței de fond.

Recurentul a invocat că dezacordul procurorului cu soluția instanței de fond în urma unui proces judiciar echitabil, desfășurat în strictă conformitate cu prevederile legii procesuală penală și pe parcursul căruia s-au respectat toate drepturile acestui subiect procesual, nu poate servi drept temei pentru casarea ei.

Procurorul s-a limitat doar la cererea casării sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei soluții noi de condamnare.

Potrivit alin. (5) art. 51 din Cod de procedură penală "procurorul este în drept să declare apel sau recurs împotriva hotărârilor judecătorești pe care el le consideră ilegale sau neîntemeiate". Această sintagma aleasă de legiuitor clar manifestă faptul că apelul poate fi declarat sau atunci când o hotărâre este "ilegală", sau atunci când această hotărâre este una "neîntemeiată". Conform normei legale sus-menționate "ilegalitatea" și "netemeinicia" sunt două temeuri distincte, dintre care procurorul a preferat să invoce numai unul - "ilegalitatea", "netemeinicia" sentinței nu fusese invocată.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10), Cod de procedură penală.

6. Judecând recursurile ordinare pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit face următoarele concluzii.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv și în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, când dispozitivul hotărârii este expus neclar, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale. Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs este în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, dar fără a agrava situația inculpatului.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect, se reține că instanțele de fond și de apel au comis următoarele erori de drept.

În primul rând, conform art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei se efectuează numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. Potrivit art. 75 alin. (1) și (2) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra

corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. În corespundere cu art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală. Potrivit art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decît interesele legii. Conform art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, hotărîrea instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.

Aceste prevederi legale nu au fost respectate de instanța de apel.

Astfel, potrivit descriptivului deciziei contestate instanța de apel:

a) și-a fondat soluția de înăsprire a pedepsei aplicate inculpatului pe circumstanțe neinvocate de procuror în apel – or, ultimul nu a invocat în apelul declarat nici o circumstanță în aspectul necesității agravării pedepsei, adică din oficiu și în defavoarea inculpatului, că: „*inculpatul nu a conștientizat faptul, că prin acțiunile sale a adus urmări grave părții vătămate în urma accidentului rutier ...vina în comiterea infracțiunii nu a recunoscut*”, ceea ce este în contradicție cu declarațiile inculpatului date în ședința instanței de apel, că - „*vina o recunosc*”, și a consecințelor indicate în rechizitoriu – cauzînd părții vătămate **vătămări corporale medii**. Astfel, instanța de apel nu a respectat principiul contradictorialității în procesul penal și neîntemeiat a depășit limitele învinuirii formulate (*f.d. 194, 208-209, pct. 2 și 4 din decizie*);

b) nu a motivat în niciun fel aplicarea pedepsei închisorii în raport cu pedepsele alternative, mai blînde, sub formă de amendă și muncă neremunerată în folosul comunității, prevăzute la art. 264 alin. (1) Cod penal (*f.d. 200, pct. 4 din decizie*);

c) a indicat în dispozitivul deciziei în mod divergent și neclar: „**2 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis...cu suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii pe un termen de probă de 2 ani**” (*f.d. 210, 4 din decizie*).

Prin urmare, circumstanțele enunțate denotă, în mod concludent, că hotărîrea atacată nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, dispozitivul hotărîrii fiind expus neclar, că inculpatului i-a fost aplicată o pedeapsă individualizată contrar prevederilor legale și că apelul procurorului a fost greșit admis de către instanța de apel.

În al doilea rînd, sancțiunea art. 264 alin. (1) Cod penal nu prevede pedeapsa complementară de felul privării de dreptul de a conduce mijloace de transport în cazul aplicării pedepsei principale sub formă de amendă.

Rezultă că și instanța de fond a comis o eroare de drept în aspectul vizat, deoarece a aplicat inculpatului pedeapsa complementară - cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 1 an, contrar prevederilor legale (*pct. 1 și 2 din decizie*).

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) și c) Cod de procedură penală, instanța de recurs admite recursul, casează total hotărîrea atacată în cazul în care

apelul a fost greșit admis, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărîre, dacă nu se agravează situația condamnatului, în cazul în care eroarea judiciară poate fi corectată de către instanța de recurs.

Astfel, erorile de drept nominalizate, comise de instanțele de fond și de apel, impun soluția casării totale a deciziei contestate și parțiale a sentinței instanței de fond, în partea privind aplicarea față de inculpatul Briceag Denis Valentin a pedepsei complimentare – „*cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 1 (unu) an*”, deoarece apelul procurorului a fost greșit admis de către instanța de apel.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) și c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

admite recursul ordinar declarat de avocatul Costru Tatiana, în numele inculpatului Briceag Denis Valentin, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 aprilie 2014, pe motiv că apelul procurorului a fost greșit admis.

Rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărîre.

Casează parțial sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 27 decembrie 2013, în partea privind aplicarea față de inculpatul Briceag Denis Valentin a pedepsei complimentare – „*cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 1 (unu) an*”.

Briceag Denis Valentin se consideră condamnat în baza art. 264 alin. (1) Cod penal la amendă în mărime de 300 unități convenționale, ce constituie 6000 lei.

În rest, sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 27 decembrie 2013, se menține.

Decizia este irevocabilă, pronunțată la 02 decembrie 2014.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco

Liliana Catan

Ion Guzun

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE
DISPOZITIV

11 noiembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Nicolae Gordilă,
Judecători Iurie Diaconu, Elena Covalenco, Liliana Catan,
Ion Guzun,

a judecat în ședință de judecată, fără citarea părților la proces, recursului ordinar împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 aprilie 2014, declarat de avocatul Costru Tatiana, în numele inculpatului

***Briceag Denis Valentin**, născut la
01 ianuarie 1986, originar și locuitor al mun.
Chișinău, str. Putnei 27/1, ap. 409, cetățean al R.
Moldova, fără antecedente penale.*

În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. a), c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

admite recursul ordinar declarat de avocatul Costru Tatiana, în numele inculpatului Briceag Denis Valentin, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 aprilie 2014, pe motiv că apelul procurorului a fost greșit admis.

Rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre.

Casează parțial sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 27 decembrie 2013, în partea privind aplicarea față de inculpatul Briceag Denis Valentin a pedepsei complimentare – „cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 1 (unu) an”.

Briceag Denis Valentin se consideră condamnat în baza art. 264 alin. (1) Cod penal la amendă în mărime de 300 unități convenționale, ce constituie 6000 lei.

În rest, sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 27 decembrie 2013, se menține.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată va fi pronunțată la 02 decembrie 2014.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco

Liliana Catan

Ion Guzun